

נר שמואל



לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שני י"א בסיון תשע"ד

בס"ד

# שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: [n101@okmail.co.il](mailto:n101@okmail.co.il) פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

## ראש השנה - ל"ב

1. כיצד סדר הברכות והתקיעות במוסף ראש השנה?

ר' יוחנן בן נורי: אבות, גבורות, אתה קדוש - כולל מלכויות. קדושת היום ותוקע. זכרונות ותוקע. שופרות ותוקע. עבודה, הודאה ושים שלום. לר"ע: מלכויות כוללם עם קדושת היום והתקיעה. שאם לא היה תוקע במלכויות היה יכול לשנותם גם 9 פסוקים במקום 10.

2. מה המקור לכל התפילות הללו?

אבות - "הבו לה' בני אליים". גבורות - "הבו לה' כבוד ועוז". אתה קדוש - "הבו לה' כבוד שמו השתחוו לה' בהדרת קודש". קדושת היום - שבתון. זכרונות - "זכרון" שופרות - "תרועה" מקרא קודש - שלא תעשה מלאכה. כך לר' אליעזר. ולר' עקיבא - משבתון לומדים שביתה ממלאכה וממקרא קודש קדושת היום. מלכויות - לרבי "אני ה' אלוקיכם" ונסמך ל"בחודש השביעי" וכו'. ולר' יוסי ב"ר יהודה נלמד מזכרונות שגא' שם: "והיה לכם לזכרון אני ה' אלוקיכם" מכאן לכל זכרונות שיש עמהם מלכויות. היכן אומר את קדושת היום - לרבי עם מלכויות כשם שבכל מקום היא רביעית ולרשב"ג עם זכרונות כשם שבכל מקום היא אמצעית. מעשה באושא - שירד ר"י בן ברוקא לפני התיבה ועשה כר"י בן נורי. ואמר לו רשב"ג שלא נהגו כך כשהיתה הסנהדרין ביבנה בימי ר"ג. ובשני [והכוונה שנה הבאה - שהרי מימות עזרא לא מצינו אלול מעובר ואין יום שני] עשה כר"ע ואמר לו רשב"ג, כך נהגו ביבנה. ומה שהסכים עם ר"ע היינו רק שתוקעין למלכויות אבל לא הסכים עמו שקדושת היום עם מלכויות.

3. אין פוחתין מעשרה מלכויות, זכרונות ושופרות. כנגד מי עשרה?

ר' לוי: כנגד 10 הילולים שנאמרו במזמור "בתקע שופר". רב יוסף: כנגד עשרת הדברות שהיה שם קול שופר חזק מאד. ר' יוחנן: כנגד עשרה מאמרות שבהן נברא העולם ואף בראשית נחשב במאמרות. ולר' יוחנן בן נורי - אם אמר שלש מכולן יצא - ו"א כנגד תורה, נביאים וכתובים. וי"א כנגד כהנים, לויים וישראלים. ולמסקנת הגמ' כוונתו שמספיק אחד מתורה אחד מנביאים ואחד מכתובים. [וההוכחה מהברייתא שאמר שלא יפחות מ-7 שכנגד 7 רקיעים ואם אמר 3 יצא. והלכה כר"י בן נורי]

4. אלו פסוקים של מלכויות, זכרונות ושופרות אין מזכירין?

של פורענות. כגון: "ובחמה שפוכה אמלוך עליכם" ואע"פ שר"ג אמר הלואי שירתח עלינו ויפדנו מ"מ אין מזכירים בר"ה לשון כעס. "ויזכור כי בשר המה". "תקעו שופר בגבעה". פורענות עכו"ם מזכירים "ה' מלך ירגזו עמים", "ה' מלך אבדו גויים", "זכור ה' לבני אדם", "וה' אלוקים בשופר יתקע".

5. באלו עניני הפסוקים נחלקו ר' יוסי ור' יהודה?

- לר' יוסי - פקדונות הם זכרונות, כגון: "וה' פקד את שרה" [ואע"פ שלא מזכירים זכרון יחיד, כאן באו ממנו רבים] ולר' יהודה אינם זכרונות.
- ב'שאו שערים' לר' יוסי ב'שאו' א' ישנם 2 מלכויות וב'שאו' השני 3 מלכויות. ולר' יהודה לשון שאלה אינה מלכות ולפיכך בא' יש 1 ובשני 2.
- זמרו למלכנו...כי מלך' לר' יוסי נחשב 2. ולר' יהודה 1 ש'מלכנו' הוא מלכות רק על אומה אחת. ולכו"ע מלך וכו' על כסא קדשו נחשב אחד.
- זכרון שיש בו תרועה כגון שבתון זכרון תרועה לר' יוסי יכול לאומרו בזכרונות או בשופרות. ולר' יהודה בזכרונות. וכן במלכות עם תרועה.
- תרועה שאין עמה כלום כגון יום תרועה יהיה לכם לר' יוסי אומרה בשופרות ולר' יהודה אינו אומרה.
- לת"ק סדר הפסוקים: 3-תורה 3-כתובים 4-נביאים. ודעת ר' יוסי למסקנת הגמ' שלכתחילה משלים בתורה ובדיעבד השלים בנביא יצא. והאם יש פסוק רביעי בתורה של מלכות: "שמע ישראל וכו'" לר' יוסי הוא מלכות ולר' יהודה אינה מלכות. וכן נחלקו לגבי "וידעת היום והשבות" ולגבי "אתה הראת לדעת"

6. אלו דברים פסקה המשנה שאין לעשותם ביו"ט לצורך קיום תקיעת שופר?

אין עוברים בשבילו תחומין, ואין מפקחין הגל ואין צריך לומר כשחוששים לאיסור דאורייתא כגון לא עולין באילן ולא רוכבין על בהמה. ולא שטין ע"פ המים. והטעם: שאין עשה של שופר דוחה יו"ט שהוא עשה ולא תעשה ולכן דינים דרבנן אינם נדחים. [כעין דאורייתא תקון]

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)